

ΛΕΝΑ ΜΑΝΤΑ

Νο1 ΑΓΑΠΗΜΕΝΗ ΕΛΛΗΝΙΔΑ ΣΥΓΓΡΑΦΕΑΣ ΤΩΝ ΑΝΑΓΝΩΣΤΩΝ

ΗΤΑΝ ΕΝΑΣ ΚΑΦΕΣ ΣΤΗ ΧΟΒΟΛΗ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ

ΤΙΤΛΟΣ ΒΙΒΛΙΟΥ: **Ήταν ένας καφές στη χόβολη**
ΣΥΓΓΡΑΦΕΑΣ: Λένα Μαντά
ΘΕΩΡΗΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ: Άννα Μαράντη
ΣΥΝΘΕΣΗ ΕΞΩΦΥΛΛΟΥ: Τζίνα Γεωργίου
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΟΠΟΙΗΣΗ: Ραλλού Ρουχωτά

© Λένα Μαντά, 2001, 2014
© Φωτογραφίας εξωφύλλου: saiko3p's/Shutterstock
© Εικονιδίου εξωφύλλου: Svetlana Prikhnenko/Shutterstock
© ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ Α.Ε., Αθήνα 2014

Πρώτη έκδοση: Εκδόσεις ΛΙΒΑΝΗ, 2001,
με τον τίτλο «Τη μέρα που σε γνώρισα»
Δεύτερη έκδοση: ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ Α.Ε.,
Ιανουάριος 2014, 15.000 αντίτυπα
Τρίτη έκδοση: Φεβρουάριος 2018, 44η χιλιάδα

ISBN 978-618-01-2490-3

Τυπώθηκε στην Ευρωπαϊκή Ένωση, σε χαρτί ελεύθερο χημικών ουσιών, προερχόμενο αποκλειστικά και μόνο από δάση που καλλιεργούνται για την παραγωγή χαρτιού.

Το παρόν έργο πνευματικής ιδιοκτησίας προστατεύεται κατά τις διατάξεις του Ελληνικού Νόμου (Ν. 2121/1993 όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει σήμερα) και τις διεθνείς συμβάσεις περί πνευματικής ιδιοκτησίας. Απαγορεύεται απολύτως η άνευ γραπτής αδείας του εκδότη κατά οποιονδήποτε τρόπο ή μέσο αντιγραφή, φωτοανατύπωση και εν γένει αναπαραγωγή, διανομή, εκμίσθωση ή δανεισμός, μετάφραση, διασκευή, αναμετάδοση, παρουσίαση στο κοινό σε οποιαδήποτε μορφή (ηλεκτρονική, μηχανική ή άλλη) και η εν γένει εκμετάλλευση του συνόλου ή μέρους του έργου.

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ Α.Ε.

Έδρα: Τατοίου 121, 144 52 Μεταμόρφωση
Βιβλιοπωλείο: Εμμ. Μπενάκη 13-15, 106 78 Αθήνα
Τηλ.: 2102804800 • fax: 2102819550 • e-mail: info@psychogios.gr
www.psychogios.gr • <http://blog.psychogios.gr>

PSICHOGIOS PUBLICATIONS S.A.

Head Office: 121, Tatoiou Str., 144 52 Metamorfossi, Greece
Bookstore: 13-15, Emm. Benaki Str., 106 78 Athens, Greece
Tel.: 2102804800 • fax: 2102819550 • e-mail: info@psychogios.gr
www.psychogios.gr • <http://blog.psychogios.gr>

ΛΕΝΑ ΜΑΝΤΑ

ΗΤΑΝ ΕΝΑΣ ΚΑΦΕΣ
ΣΤΗ ΧΟΒΟΛΗ

ΤΑ ΕΡΓΑ ΤΗΣ ΛΕΝΑΣ ΜΑΝΤΑ
ΑΠΟ ΤΙΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ

- Βαλς με δώδεκα θεούς*, 2005
Θεανώ, η Λύκαινα της Πόλης, 2006
Το σπίτι δίπλα στο ποτάμι, 2007
Η άλλη πλευρά του νομίσματος, 2008
Έρωτας σαν βροχή, 2009
Το τελευταίο τσιγάρο, 2010
Δεν μπορεί, θα στρώσει! (διηγήματα), 2010
Χωρίς χειροκρότημα, 2011
Όσο αντέχει η ψυχή, 2012
Με λένε Ντάτα, 2013
Ήταν ένας καφές στη χόβολη, 2014
Τα πέντε κλειδιά, 2014
Μια συγγνώμη για το τέλος, 2015
Όσα ήθελα να δώσω (διηγήματα), 2015
Η εκδίκηση των αγγέλων, 2016
Γράμμα από χρυσό, 2017

Προλογικό σημείωμα του εκδότη

Όταν τον Σεπτέμβριο του 2004 γνώρισα πρώτη φορά τη Λένα Μαντά, κατά την υπογραφή του συμβολαίου για το βιβλίο της *Βαλς με δώδεκα θεούς*, τίποτα δεν προμήνυε ότι αυτή η συνάντηση θα ήταν η απαρχή μιας μακρόχρονης συνεργασίας. Είχα στα χέρια μου ένα σύγχρονο μυθιστόρημα κοινωνικού περιεχομένου, με καλοστημένους χαρακτήρες, πλοκή, ανατροπές και συναίσθημα, και απέναντί μου μια κυρία γελαστή, δυναμική, έξυπνη και προσγειωμένη. Δεν μπορούσα, βέβαια, τότε να προβλέψω ότι ο συγκεκριμένος συνδυασμός θα οδηγούσε σε αυτό που πολλά ΜΜΕ έχουν αποκαλέσει «εκδοτικό φαινόμενο Λένα Μαντά», ούτε ότι η επαγγελματική μας σχέση θα εξελισσόταν σταδιακά σε σχέση ζωής. Πρωτοφανή για τα ελληνικά δεδομένα η αγάπη των αναγνωστών για την ίδια και τα βιβλία της, αλλά και ο σεβασμός των βιβλιοπωλών και των ομοτέχνων της απέναντι στο ήθος και στον ακέραιο χαρακτήρα της. Ο επαγγελματισμός της, η εργασιομανία της, το πάθος και το μεράκι της μοναδικά. Οι αριθμοί που συνοδεύουν το όνομά της, από τις πωλήσεις των βιβλίων της μέχρι τις κριτικές που δημοσιεύονται από τους αναγνώστες της, πραγματικά εντυπωσιακοί. Η Λένα Μαντά αποτελεί ένα τεράστιο κεφάλαιο για τις Εκδόσεις Ψυχογιός, αλλά και για τον ελληνικό εκδοτικό χώρο εν γένει. Και της αξίζει.

Θάνος Ψυχογιός

Λίγα λόγια από μένα...

Οι πρόσφυγες γυρίζουν σπίτι τους... Ύστερα από δεκατρία ολόκληρα χρόνια, όλα μου τα βιβλία κάτω από την ίδια αγαπημένη εκδοτική στέγη. Και οφείλω ένα μεγάλο ευχαριστώ στις Εκδόσεις ΨΥΧΟΓΙΟΣ που πραγματοποιούν αυτό μου το όνειρο.

Το βιβλίο που κρατάτε στα χέρια σας δεν είναι καινούργιο. Γράφτηκε το 1999 και κυκλοφόρησε το 2001. Ούτε ο τίτλος του είναι καινούργιος, είναι όμως ο αυθεντικός, αυτός που του έδωσα όταν το δημιουργούσα, χωρίς φυσικά ποτέ να μου περνάει από το μυαλό πως αυτό που έγραφα, γιατί με διασκέδαζε, θα γινόταν η αιτία να ξεκινήσω την πορεία μου ως συγγραφέας. Πρέπει να υπογραμμίσω όμως ότι ίσως να μη γινόμουν και ποτέ, αν λίγα χρόνια αργότερα δεν άρχιζε η συνεργασία μου με τις Εκδόσεις ΨΥΧΟΓΙΟΣ.

Τότε, το είχα αφιερώσει στον άντρα μου, όπως έγραφα στην εισαγωγή, για την ηθική του συμπαράσταση. Στα χρόνια που ακολούθησαν, δήλωσα πολλές φορές ότι χωρίς τον Γιώργο δε θα ήμουν η Λένα και πρόσθεσα πως χωρίς τον κύριο Ψυχογιό δε θα ήμουν η Μαντά. Ευχαριστώ λοιπόν και τους δύο για ακόμη μια φορά.

Σας γυρίζω λοιπόν στο 1999. Η Λένα τού τότε απέκτησε ένα... φορητό γραφείο (δώρο από τον άντρα μου), που μ' αυτό μπορούσε να γράφει στο κρεβάτι. Χειμώνας, βράδια (το μοναδικό βιβλίο μου που γράφτηκε νύχτες), μ' ένα μεγάλο μπλοκ και το αγαπημένο μου στυλό, άρχισα να γράφω κάτι που θα μου άρεσε να το διαβάζω. Θυμάμαι τον εαυτό μου να δουλεύει ασταμάτητα με κέφι και ο Γιώργος να αναρωτιέται τι γράφω με τέτοιο ζήλο

και αφοσίωση. Το διάβασε όταν το ολοκλήρωσα και μου είπε ότι ήταν πολύ καλό για να μείνει σ' ένα συρτάρι. Επιπλέον τότε είχα δύο καλές φίλες (αλήθεια πόσοι άνθρωποι έρχονται και μετά εξαφανίζονται από τη ζωή μας;) στις οποίες το διάβασα και ενθουσιάστηκαν. Μόνο που δεν υπήρχε περίπτωση να περάσω το κατώφλι κανενός εκδοτικού οίκου γιατί ντρεπόμουν. Το έκανε ο Γιώργος για μένα...

Ο πρώτος εκδότης που ενδιαφέρθηκε θέλησε να κάνει πολλές αλλαγές στο κείμενο κι εγώ αρνήθηκα με τη φράση: «Γιατί δε γράφετε ένα δικό σας και ν' αφήσετε το δικό μου ήσυχο;» Νομίζω τότε ο Γιώργος κατάλαβε πόσο αγαπούσα αυτό που έκανα και δεν ήμουν διατεθειμένη για υποχωρήσεις...

Και ήρθε η στιγμή που υπέγραψα το πρώτο μου συμβόλαιο με μεγάλο εκδοτικό οίκο. Δε θα πω τίποτα γι' αυτή τη συνεργασία, όπως δεν έχω πει τίποτα κακό τόσα χρόνια τώρα. Τους ευχαριστώ γιατί μου άνοιξαν μια πόρτα, τους αποχαιρετώ τώρα πια με σεβασμό.

Κλείνοντας, θέλω να προσθέσω ότι το συγκεκριμένο βιβλίο, αν και γράφτηκε τόσα χρόνια πριν, θεωρώ ότι θα παραμένει επίκαιρο, όσο υπάρχει ο θεσμός του γάμου, όσο υπάρχουν άντρες και γυναίκες που θεωρούν δεδομένο αυτό που έχουν και αφήνονται να τους παρασύρει η ρουτίνα της καθημερινότητας. Και είναι αυτή η ρουτίνα το πιο ισχυρό διαβρωτικό κάθε σχέσης, γιατί σε κάνει να επαναπαύσαι, να σταματάς να μαθαίνεις τον άλλον, που όμως, όπως και εσύ, αλλάζει. Ειδικά εμείς οι γυναίκες παίρνουμε τα πρωτεία σε πολυπλοκότητα και ίσως αυτό το βιβλίο θα έπρεπε να το διαβάσουν περισσότερο οι άντρες (!). Λέω πάντα χαμογελώντας, αν και σοβαρολογώ, ότι αν ο πόλεμος των δύο φύλων υφίσταται, και στις μέρες μας είναι και πιο ...άγριος, είναι καλό να γνωρίζεις τον «εχθρό». Πού ξέρεις; Ίσως και να τον συμπαθήσεις...

Λένα Μαντά

*Αυτό το βιβλίο το αφιερώνω στον άντρα μου. Κοι-
νότοπο; Ίσως. Αληθινό; Σίγουρα. Χωρίς την ηθική
του συμπαράσταση δε θα είχα αποφασίσει ποτέ να
προχωρήσω. Χωρίς εκείνον δε θα ήξερα ποτέ πώς εί-
ναι ένας ευτυχισμένος γάμος, ώστε να καταφέρω να
περιγράψω το ακριβώς αντίθετο.*

*Το βιβλίο αυτό το αφιερώνω, επίσης, στην Ελέ-
νη και την Ντορίνα – τις πρώτες μου αναγνώστριες.
Σ' αυτές που περίμεναν με αγωνία να τους διαβά-
σω κάθε καινούργιο κεφάλαιο και... εγώ περίμενα
να διαβάσω στην έκφρασή τους την επιδοκιμασία.*

*Αν όλοι οι αναγνώστες και οι αναγνώστριες αντι-
δράσουν όπως αυτές οι δυο, τότε η επιτυχία του βι-
βλίου είναι εξασφαλισμένη.*

Όσα γράφονται σ' αυτό το βιβλίο δεν αφορούν προσωπικές εμπειρίες. Κάθε άνθρωπος, ωστόσο, που πιάνει στα χέρια του μολύβι και χαρτί για να γράψει δεν μπορεί ν' αποφύγει την προσθήκη κάποιων προσωπικών στοιχείων και σκέψεων. Μνήμες, ακούσματα, παραδείγματα είναι αναπόφευκτο να μπερδευτούν με τους ήρωες και να συνθέσουν έτσι μια ιστορία.

Θεώρησα αναγκαία αυτή τη διευκρίνιση για όσους γνωστούς διαβάσουν το βιβλίο. Θα ήταν μάταιο και κουτό ν' αναζητήσουν σ' εμένα και στην προσωπική μου ζωή πρόσωπα και καταστάσεις που περιγράφονται στις σελίδες του. Όποιος το διαβάσει ας το αντιμετωπίσει σαν ένα παραμύθι. Ένα παραμύθι για μεγάλους...

Τον κοίταξε που κοιμόταν ήσυχα, σαν μωρό. *Οι άντρες είναι σαν τα μωρά παιδιά.* Πού την είχε διαβάσει αυτή τη φράση; Ένα ρυθμικό «πφ» έβγαινε από τα χείλη του. Χαμογέλασε. Έμοιαζε λίγο με ροχαλητό η ανάσα του. Πάντα... Πάντα; Δεν τον ήξερε κι όλη του τη ζωή! Μόνο δέκα χρόνια ήταν μαζί.

Ο αναπτήρας της φώτισε για λίγο το σκοτεινό δωμάτιο και αμέσως μετά η καύτρα του τσιγάρου της άρχισε να φέγγει σαν τεμπέλα πυγολαμπίδα που βαριόταν να κινηθεί.

Δέκα χρόνια λοιπόν... Το μυαλό της γύρισε για λίγο πίσω. Γνωρίστηκαν με γελοίο τρόπο σε μια ουρά στην εφορία. Εκείνη λογίστρια κάποιας εταιρείας κι εκείνος επιχειρηματίας μ' ένα χάος στη θέση των λογιστικών του βιβλίων. Εκείνη με λίγα χαρτιά στα χέρια, εκείνος φορτωμένος βιβλία και φακέλους να του γλιστρούν κάθε τρία λεπτά. Οι ατέλειωτες ώρες της αναμονής και τα βιβλία που γλιστρούσαν τους βοήθησαν να πιάσουν κουβέντα, πριν καταλήξουν για καφέ... Στην αρχή...

Μετά ανέλαβε το χάος των λογιστικών του και έξι μήνες αργότερα κατέληξαν στα σκαλιά μιας εκκλησίας. Γύρω τους πρόσωπα γελαστά πέταγαν ολόκληρη την παραγωγή ρυζιού εκείνης της χρονιάς στο κεφάλι τους.

Τίναξε στο τασάκι τη στάχτη της. Εκείνος άλλαξε πλευρό

και το κρεβάτι έτριξε ελαφρώς. Ελάττωμα εκ γενετής. Το διαπίστωσαν από την πρώτη φορά που ξάπλωσαν σ' αυτό και όλα τα είδη λαδιού που χρησιμοποίησαν δε στάθηκαν ικανά να σταματήσουν το καταραμένο τριξιμο. Στο τέλος το συνήθισαν.

Συνήθεια! Μαγική λέξη... Στηρίζει γάμους, συνεργασίες, σχέσεις. Ικανότητα όλων των ζώων. Δίποδων και τετράποδων. Μοιάζει λίγο και με κινούμενη άμμο. Δε γλιτώνεις εύκολα απ' αυτήν... Σε κάνει να γυρίζεις γύρω από ένα αόρατο μαγκανοπήγαδο χωρίς σταμάτημα και το κυριότερο χωρίς να το καταλαβαίνεις.

Νευριασμένη τσάκισε το υπόλοιπο τσιγάρο της στο τασάκι. Τι την είχε πιάσει μέσα στ' άγρια μεσάνυχτα και είχε αρχίσει τη φιλοσοφία; Τι ασυναρτησίες ήταν αυτές που σκεφτόταν στα καλά καθούμενα;

Σηκώθηκε και άνοιξε λίγο το παράθυρο για να διώξει τον καπνό από το δωμάτιο. Έκανε κρύο, αλλά η νύχτα ήταν γλυκιά. Έρρημοι οι δρόμοι και μόνο ένας σκύλος κυκλοφορούσε με την άνεσή του εκεί όπου οι άνθρωποι έκαναν κατάληψη τη μέρα.

Το κρεβάτι ξαναέτριξε. Τον κοίταξε. Τον αγαπούσε αυτό τον άνθρωπο ή μήπως ήταν κι αυτός μια συνήθεια; Ήταν ο πατέρας του παιδιού της και ο σύντροφός της... Δέκα χρόνια είναι πάρα πολλά όμως... Και η συνήθεια; Αναπόφευκτη έπειτα από τόσα χρόνια...

Και λοιπόν; Έκλεισε το παράθυρο αφήνοντας έξω τη νύχτα και τον παγωμένο αέρα της. Ξάπλωσε δίπλα του και αμέσως –λες και το κορμί της είχε μαγνήτη– το χέρι του τυλίχτηκε γύρω της. Άλλη μια συνήθεια...

Ο βραστήρας σφύριζε για να ειδοποιήσει κάθε ενδιαφερόμενο πως είχε εκτελέσει την αποστολή του. Το νερό είχε βράσει.
«Μαμά! Το νερό βράζει! Τι να το κάνω;»

Το οχτάχρονο πιτσιρίκι ξεφώνιζε από την κουζίνα την ώρα που εκείνη έβαφε τα χείλη της. Η κραυγή την άφησε αδιάφορη. Άλλωστε αυτό γινόταν κάθε μέρα και, σύμφωνα με το ρολόι της, περίπου την ίδια ώρα. Ο άντρας της έσφιγγε τη γραβάτα του. Το δωμάτιο ήταν φορτωμένο με την κολόνια του.

«Αργήσαμε πάλι!» της είπε χτενίζοντας τα μαλλιά του, τα οποία, παρά τα σαράντα του χρόνια, ήταν κατάμαυρα.

Τα δικά της πάντως δεν είχαν την ίδια τύχη. Το κομμωτήριο σε τακτά διαστήματα διόρθωνε τη βιασύνη της φύσης. Οι προδοτικές άσπρες τρίχες των τριάντα πέντε χρόνων της εξαφανίζονταν στο ευχάριστο περιβάλλον του.

Στην κουζίνα έφτιαξε το γάλα της μικρής, που το ήπие όπως κάθε πρωί με μια ανάσα. Το σάντουιτς ήταν στη θέση του. Το σχολικό κόρναρε. Άλλη μια πανομοιότυπη μέρα άρχιζε. Φορώντας το καθερωμένο χαμόγελο στο πρόσωπό της, κούνησε το χέρι στο σχολικό που απομακρυνόταν.

Στο σπίτι ένα φλιτζάνι καφές άχνιζε στην ίδια θέση όπως πάντα. Κοίταξε συνοφρυωμένη τον γρανίτη. Κανονικά, αν είχε φιλότιμο, θα έπρεπε να είχε κάνει λαγκούβα, αφού κάθε πρωί στην ίδια θέση πάνω του αναπαυόταν ένα φλιτζάνι. Άναψε τσιγάρο και ρούφηξε ηδονικά τον καπνό. Τίποτα δεν μπορούσε να συγκριθεί με αυτό, το πρώτο τσιγάρο της μέρας. Ήπια μια γουλιά καφέ και ο ουρανίσκος της αναγνώρισε με ευχαρίστηση τη γεύση του... Να που κάποιες στιγμές η συνήθεια δεν είναι κακή...

«Τι έχεις;»

Η απλή ερώτηση βρόντησε στον εγκέφαλό της. Είχε ξεχάσει ότι δεν ήταν μόνη. «Τι είπες;»

«Σε ρώτησα τι έχεις!»

«Πονοκέφαλο... Γιατί ρωτάς;»

«Φαίνεται αφηρημένη σήμερα».

«Δεν κοιμήθηκα καλά χθες το βράδυ».

«Γιατί;»

«Τι θα πει “γιατί”; Γιατί δεν κοιμούνται καλά οι άνθρωποι;»

«Γιατί... έφαγαν βαριά το βράδυ!»

Το χαμόγελό της ήταν ειρωνικό, εκείνος όμως δεν το κατάλαβε. Δεν ήταν και η πρώτη φορά...

«Έλα! Πάμε γιατί αργήσαμε... Σήμερα έχουμε πολλή δουλειά!»

Τσιγάρα, κλειδιά, κινητό, ο συναγερμός σε λειτουργία, η μηχανή έτοιμη και η κίνηση σε καταπίνει σε λίγα λεπτά. Σταμάτα, ξεκίνα. Πρώτη, δεύτερα, και από το ραδιόφωνο ένας βλάκας να λέει βιαστικά «Καλημέρα!»... Περίμενε, άνθρωπέ μου, να πάει μεσημέρι και βλέπουμε αν θα είναι τελικά καλή αυτή η μέρα! Τι βιάζεσαι;

Ο άντρας δίπλα της, ο άντρας της, οδηγούσε σιγοτραγουδώντας το τραγούδι του ραδιοφώνου. Το κινητό της χτύπησε. Δε χρειά-

στηκε την αναγνώριση κλήσεων για να μάθει ποιος ήταν. Ήξερε. Η ώρα της. «Ο ομφάλιος λώρος δεν κόβεται ποτέ!» Πού το είχε ακούσει;

«Ναι, μαμά... Καλημέρα... Ναι, στον δρόμο είμαστε... Ναι, το παιδί είναι στο σχολείο... Μια χαρά είναι... Μπιφτέκια με ρύζι... Όχι, μαμά, να μη στείλεις μουσακά... Καλά, θα δούμε... Σ' αφήνω τώρα».

Έκλεισε το τηλέφωνο και αμέσως μετά τα μάτια της. Τα νεύρα της ήταν σαν χορδές που κάποιος ανίδεος είχε τεντώσει τόσο που τώρα ήταν έτοιμες να σπάσουν. Κατέφυγε στη νικοτίνη.

«Κι άλλο τσιγάρο!»

«Έχεις παρατηρητικότητα!»

«Αγάπη μου, μη νευριάζεις! Για το καλό σου το λέω!»

«Κι εγώ για το καλό μου καπνίζω! Αν όχι το δικό μου, των νεύρων μου οπωσδήποτε!»

«Μα τι έχεις; Δεν μπορεί να είναι μόνο το κεφάλι σου! Εσύ πραγματικά έχεις νεύρα!»

«Σπασμένα!»

«Από τι;»

«Δεν ξέρω!»

«Μήπως χρειάζεσαι κι άλλα λεφτά;»

«Πιστεύεις πως αν τα πληρώσω θα φύγουν;»

«Ποια;»

«Τα νεύρα!»

Την κοίταξε σοβαρός, το κινητό σταμάτησε ακόμη μια συζήτηση χωρίς νόημα. Αυτή τη φορά ήταν το δικό του που χτυπούσε και σε λίγο χάθηκε μέσα σε πελατολόγια, παραγγελίες και τιμολόγια.

Κοίταξε έξω από το παράθυρο. Ο Νοέμβρης το είχε βάλει πείσμα. Ήθελε να τον περάσουν για χειμωνιάτικο μήνα. Η λέξη «φθινόπωρο» τον νευρίαζε. Έκανε λοιπόν τη μέρα όσο πιο παγωμένη μπορούσε.

Το κόκκινο τους ακινητοποίησε. Τα μάτια της έπεσαν σ' ένα ζευγάρι που μάταια περιμένε κάποιο μεταφορικό μέσο, οποιουδήποτε μεγέθους και χρώματος. Η κοπέλα κρύωνε κι εκείνος είχε περασμένο το χέρι του στους ώμους της, προσπαθώντας όσο μπορούσε να την προστατέψει και να τη ζεστάνει από το ξεροβόρι που φυσούσε. Ήταν νέοι, έδειχναν ερωτευμένοι. Άραγε ήταν και παντρεμένοι; Ίσως ήταν νιόπαντροι... Την είδε να γέρνει το κεφάλι της στον ώμο του και να χασμουριέται. Εκείνος την έσφιξε κι άλλο πάνω του πριν τη φιλήσει στα μαλλιά.

Θα 'θελε να κατεβεί από το ζεστό της αυτοκίνητο και να τους πει να προσπαθήσουν να κρατήσουν αυτό που έχουν τώρα με νύχια και με δόντια, θα 'θελε να τους πει ότι θ' άλλαζε ευχαρίστως μαζί τους το ακριβό της αυτοκίνητο, φτάνει να είχε κι η ίδια τον έρωτα στα μάτια, όπως εκείνοι...

Το φανάρι έγινε πράσινο, το αυτοκίνητο ξεκίνησε, το ζευγάρι έμεινε πίσω να περιμένει κάτι που ίσως δε θα ερχόταν.

Όπως κι εκείνη άλλωστε...

Τάλα, ζάχαρη, αλεύρι, μακαρόνια, ρύζι, ψωμί για τοστ... Ο κατάλογος που κρατούσε έδειχνε ατελείωτος και το καρτόνι που έσπρωχνε έτριζε από το βάρος που κουβαλούσε. Τα καταναλωτικά αγαθά στριμώχνονταν ασφυκτικά μέσα σ' αυτό μέχρι να μπουν στις σακούλες και μετά να πάρουν τη θέση τους στα ντουλάπια της κουζίνας με τάξη. Με τάξη ήταν τα ρούχα στις ντουλάπες και στα συρτάρια. Με τάξη ήταν τα παπούτσια στην παπουτσοθήκη. Με τάξη οι πετσέτες και τα σεντόνια στη λινοθήκη. Με τάξη και η ζωή της. Πού; Σ' ένα ντουλάπι κι αυτή... Ή μήπως ήταν κλουβί; Μια κυρία, που η λεκάνη της συναγωνιζόταν μ' επιτυχία τη Λεκάνη της Μεσογείου, την έσπρωξε για να πάρει από το ράφι ένα απορρυπαντικό που δεν άφηνε πάνω σε ρούχο κανένα λεκέ να χαρεί την επιτυχία του. Τον έδιωχνε αμέσως... Τουλάχιστον αυτό ορκιζόταν η κυρία που το διαφήμιζε.

Συνέχισε την πορεία της στους διαδρόμους του σούπερ μάρκετ με τον σκληρό φωτισμό και την απαλή μουσική. Σταμάτησε μπροστά στα χαρτιά υγείας αναποφάσιστη. Από τη χρήση της... εφημερίδας μέχρι σήμερα ο κόσμος είχε αλλάξει. Οι διαφημίσεις έταζαν όλο και περισσότερη απαλότητα για τα ευαίσθητα οπίσθια των καταναλωτών. Πήρε ένα πακέτο στην τύχη και προχώρησε σαν υπνωτισμένη στα υγρά πιάτων.

Η ουρά στο ταμείο αναμενόμενη. Η αδιαφορία της υπαλλήλου επίσης. Περνούσε τα πράγματα από τον ανιχνευτή τιμών με το βλέμμα άδειο και τα πετούσε με απάθεια στον πάγκο, μετατρέποντας τις φρυγανιές σε τρίμμα, που έτσι κι αλλιώς χρειαζόταν αλλά είχε ξεχάσει να πάρει, και το σπαγγετίνι σε κοφτό μακαρονάκι, που δεν το έτρωγαν ποτέ.

Εκείνη δεν είχε χρόνο να της κάνει παρατήρηση, γιατί έσπαγε το ρεκόρ ταχύτητας. Από τη μια να βγάζει τα πράγματα από το καρότσι και από την άλλη να τα βάζει στις σακούλες, χωρίζοντάς τα σε κατηγορίες για πιο εύκολη τακτοποίηση στο σπίτι.

Ο ρυθμικός ήχος των ταμειακών μηχανών ήταν λιγάκι αγριευτικός. Όχι τόσο όσο το τελικό ποσό που αναγραφόταν πάνω τους. Ήταν και η μόνη στιγμή που σου απηύθυνε τον λόγο η αδιάφορη ταμίας. Χωρίς όμως να σε κοιτάξει και πάλι· κοίταζε τα νύχια της, που αναμφίβολα ήθελαν περιποίηση – πού να βρει το χρόνο κι αυτή;

Τα πράγματα στις σακούλες. Τώρα άρχιζαν τα δύσκολα. Το δίποδο υποζύγιο, φορτωμένο κανονικά, έπρεπε να μετατραπεί σε ανιχνευτή ταξί, για να φτάσει στο σπίτι πριν από τα μεσάνυχτα.

Άναψε τσιγάρο και κάθισε ν' απολαύσει τον κόπο της. Ρύζια, μακαρόνια, ζάχαρες, καφέδες ήταν στη θέση τους. Η κουζίνα δεν έμοιαζε πια με βομβαρδισμένο τοπίο. Μακάρι να μπορούσε να πει το ίδιο και για τον εαυτό της. Άκουσε τον απαλό θόρυβο του πλυντηρίου που έστυβε τα ρούχα. Γιατί ξαφνικά αισθανόταν ότι μέσα στον κάδο, ανάμεσα στα καθαρά ρούχα, βρισκόταν κι εκείνη;

Ο αέρας βγήκε με κόπο και θόρυβο από τα πνευμόνια της. Ήταν σίγουρη πια πως βρισκόταν μέσα στον κάδο. Κάποια κάλτσα θα είχε τυλιχτεί στον λαιμό της. Η χύτρα, αναίσθητη μπροστά στο δράμα ενός ανθρώπου που πνιγόταν, άρχισε να σφυρίζει

χαρούμενη, ενώ η μυρωδιά από τα φασολάκια που έβραζαν στο εσωτερικό της πλημμύρισε την κουζίνα. Άραγε είχε βάλει αλάτι;

Ο άντρας της μπήκε στην κουζίνα. Είχε μόλις γυρίσει από την καθιερωμένη απογευματινή βόλτα του στα καταστήματα που τροφοδοτούσε η εταιρεία του.

«Πω, πω! Πτώμα είμαι!»

Σωριάστηκε στην καρέκλα απέναντί της.

«Μπορείς να είσαι ευτυχισμένος!»

«Γιατί; Επειδή είμαι πτώμα;»

«Όχι! Επειδή είσαι πτώμα που έχει για παρέα ένα άλλο πτώμα! Εμένα!»

«Αλήθεια; Τι έκανες;»

«Μπα! Τίποτα! Πήγα στο κομμωτήριο, έκανα μανικιούρ, ξάπλωσα για να ξεκουραστώ... Τα γνωστά!»

«Έλα, βρε κορίτσι μου! Όρεξη γι' αστεία που έχεις!»

«Εμ! Κέφια είναι αυτά! Δεν κρύβονται τα ρημάδια!»

Ίσως διέγινω το... επικίνδυνο του πράγματος στη φωνή της και βιάστηκε ν' αλλάξει κουβέντα. «Το παιδί πού είναι;»

«Το πήρε η μητέρα σου και πήγαν επίσκεψη στην αδελφή της».

«Α, καλά! Τι θα φάμε;»

«Φασολάκια!»

«Μες στον χειμώνα;»

«Δε σου είπα παγωτό! Φασολάκια σου είπα!»

«Εγώ ξέρω ότι τα φασολάκια είναι καλοκαιρινό φαγητό!»

«Ε, λοιπόν, σου έχω σπουδαία νέα! Ο Μπαρμπα-Στάθης τα κυκλοφορεί δώδεκα μήνες τον χρόνο!»

«Ναι, αλλά κάθε πράγμα στον καιρό του, αγάπη μου!»

«Κάνε του μήνυση για... παράνομη διακίνηση λαχανικών, αγάπη μου».

«Κατάλαβα! Ακόμη δε σου πέρασαν τα νεύρα!»

«Είναι σαν ίωση! Θα κάνουν τις μέρες τους».

Εκείνος βγήκε από την κουζίνα κι εκείνη έμεινε να κοιτάζει το κενό. Κάτι στυμμένα ρούχα την περίμεναν να τ' απλώσει και κάπου ανάμεσά τους ήταν κι η ψυχή της. Κάτι φασολάκια σιγόβραζαν μέσα στη χύτρα ταχύτητας. Αναρωτήθηκε τι δουλειά είχε ανάμεσα σε όλα αυτά. Μήπως ν' ανοίξει την πόρτα; Το ντους που ακουγόταν από τον πάνω όροφο της έδωσε να καταλάβει πως ο άντρας της ήταν ήδη κάτω από το νερό. Κι εκείνη το ίδιο αισθανόταν. Πως ήταν κάτω από το νερό αλλά σε θάλασσα βαθιά. Της έλειπε οξυγόνο.

Κι αυτά που έβρεχαν τα μάγουλά της δάκρυα δεν ήταν; Γιατί έκλαιγε; Ίσως γιατί έξιω άρχιζε να βρέχει... Ίσως από συνήθεια...

Είχε την εντύπωση ότι, αν χαμογελούσε άλλη μια φορά χωρίς λόγο, το πρόσωπό της θα έσπαγε σε χιλιάδες, σε εκατομμύρια κομματάκια σαν καθρέφτης.

Το τζάκι στο σαλόνι της μητέρας της φεγγοβολούσε. Ο πατέρας της μιλούσε με τον άντρα της και τον αδελφό της για το αγαπημένο... σπορ της εποχής, το χρηματιστήριο. Κάποτε ήταν το ποδόσφαιρο. Τώρα η παράλληλη αγορά είχε κλέψει τη γοητεία από τις φάσεις ενός καλού αγώνα. Η μητέρα της παρακολουθούσε μαζί με τη νύφη της μια πανάρχαια ασπρόμαυρη ελληνική ταινία. Ο Κώστας Καρράς παιδαρέλι. Ο Βασίλης Καϊλας μωρό, και η Μπεάτα Ασημακοπούλου, η αιώνια κακιά μητριά, βασάνιζε την ανάπηρη προγονή της, Μαρία Σόκαλη, αιώνες πριν η τελευταία γίνει κυρία Παπανδρέου. Η κόρη της και τα δυο παιδιά του αδελφού της έπαιρναν τον μεσημεριανό υπνάκο τους στην κρεβατοκάμαρα της γιαγιάς τους.

Εικόνα τέλειας οικογενειακής ευτυχίας. Κι όμως εκείνη αισθανόταν ότι βρισκόταν πάλι στον κάδο του πλυντηρίου και μάστιγα στις δυνατές στροφές για καλύτερο στύψιμο...

Η ταινία διακόπηκε για διαφημίσεις πάνω που η Μαρία Σόκαλη έκανε τα πρώτα της βήματα, ενώ η κακιά μητριά Μπεάτα δολοπλοκούσε με εξαιρετικό κέφι. Την προσοχή της τράβηξε η

διαφήμιση με την όμορφη κοπέλα που καθάριζε με απίστευτη ευκολία το πιρέξ της. Και μετά μια άλλη, ακόμη πιο όμορφη, που καθάριζε το μπάνιο της.

Γιατί οι διαφημιστές ήταν τόσο μακριά από την πραγματικότητα; Γιατί έδειχναν τόσο χαρούμενες τις νοικοκυρές και τόσο όμορφες και τόσο αδύνατες και τόσο καλοντυμένες και τόσο καλομακιγιαρισμένες και γενικά... τόσο από άλλο πλανήτη; Κανένας δεν τους είχε μιλήσει για ψωμάκια, κυτταρίτιδα, κούραση, σακούλες κάτω από τα μάτια και ίσως για κιρσούς; Κανένας δεν τους είχε πει ποτέ ότι καμιά γυναίκα δεν είναι μέσα στην τρελή χαρά όταν τρίβει το ταψί με τ' απομεινάρια του μεσημεριανού φαγητού ή –ακόμη χειρότερα– όταν καθαρίζει τη λεκάνη της τουαλέτας; Ή μήπως πίστευαν ότι μ' αυτό τον τρόπο θα κατάφεραν να τις πείσουν να χαμογελούν κάνοντας όλες αυτές τις άχαρες δουλειές;

Τώρα στην οθόνη μια τριμέτρο η κούκλα έτριβε τα ανύπαρκτα ψωμάκια της με μια μαγική αηδία, που θύμιζε ζελέ πρασινισμένο από το κακό του, για να φύγουν... να πάνε πού; Σ' εσένα που κάθεσαι και παρακολουθείς να σε δουλεύουν τ' αρπαχτικά της διαφήμισης και δε γελάς ούτε θυμώνεις, παρό γεμάτη ελπίδα τρέχεις στο πλησιέστερο φαρμακείο και αγοράζεις την πράσινη αηδία, που είναι από φύκια ή από κάτι άλλο, ίσως πιο σιχαμερό.

Να τη! Κι άλλη κούκλα! Δυναμική. Δραπέτις φυλακών. Και στο λεωφορείο που μπαίνει για να το σκάσει μπαίνουν και τα σκυλιά των μπάτσων, αλλά δεν πιάνουν τη μυρωδιά της, γιατί τέτοιο είναι το αποσμητικό ή γιατί έτσι γράφει το σενάριο. Πόσα χρόνια έχει να μπει σε λεωφορείο αυτός που το έγγραψε, και μάλιστα καλοκαίρι; Εκτός πια αν όλοι οι Αθηναίοιμποϊκοτάρουν το συγκεκριμένο αποσμητικό...

Πίσω στην ασπρόμαυρη ζωή των πρωταγωνιστών. Δε χρειάζοταν να δει το τέλος. Το γνώριζε. Ο γάμος των δυο ερωτευμένων... «Τέλος»... Γιατί κανένας δεν έγραφε τη σωστή λέξη;

«Αρχή» του παραμυθιού... Μήπως από κει δεν ξεκινούσαν όλα; Από τον γάμο – ή μάλλον από τη στιγμή της πρότασης γάμου.

Ο άντρας της της το είχε προτείνει ένα βράδυ που γύριζαν από μια καταπληκτική και αιματοβαμμένη ταινία θρίλερ. Λάθος στιγμή, χωρίς ρομαντισμό, χωρίς τρακ... Απλά...

«Τι θα έλεγες αν σου ζητούσα να παντρευτούμε;»

Και φυσικά είχε ενθουσιαστεί. Και φυσικά είχε δεχτεί. Τον είχε αγκαλιάσει, τον είχε φιλήσει και είχε τρέξει να το πει στους γονείς της, που συγκινημένοι την είχαν επίσης αγκαλιάσει και φιλήσει. Ίδιο το σενάριο που γράφεται σε εννέα από τα δέκα σπίτια που έχουν κόρη σε ηλικία γάμου.

Πολλή συγκίνηση υπήρχε και στον αρραβώνα της, αλλά εκεί ο καθένας ήταν συγκινημένος για τους δικούς του λόγους. Μερικοί απ' αυτούς τους λόγους δεν είχαν καμιά σχέση με τη χαρά... Το φιλί της πεθεράς της, τώρα που το θυμόταν, έμοιαζε λιγάκι με το φιλί του Ιούδα, χωρίς τα τριάντα αργύρια όμως... Ίσως γιατί η πρώτη στιγμή που γνωρίστηκαν, σύμφωνα με την πεθερά της, θα έπρεπε να ήταν και η τελευταία, αλλά καλώς ή κακώς η γνωριμία αυτή συνεχιζόταν επί δέκα συναπτά έτη.

Είχαν βέβαια υπογράψει σιωπηρή ανακωχή με ολιγόλεπτα διαλείμματα φραστικών αντιπαραθέσεων, τόσο αβρών που σχεδόν ποτέ κανείς δεν καταλάβαινε, εκτός βέβαια από τις ίδιες. Τα ξίφη στις ματιές τους διασταυρώνονταν τόσο βίαια, που αν κάποιος περνούσε ανάμεσά τους εκείνη τη στιγμή θα έχανε σίγουρα το κεφάλι του. Αλλά επειδή ήταν κοινό μυστικό η μεγάλη αυτή «αγάπη», κανένας δεν έκανε τέτοιο λάθος, ίσως γιατί αγαπούσε πολύ το κεφάλι του, κι έτσι περιμένε υπομονετικά να μπουν ξανά τα σπαθιά στα θηκάρια των ματιών και έπειτα έκανε τις βόλτες του...

Τη μέρα του αρραβώνα, η καρφίτσα που της έβαλε η πεθερά

της ξέφυγε από τον προορισμό της και μπήκε αντί για το πέτο στη σάρκα της... κατά λάθος.

«Συγγνώμη, χρυσό μου... Μήπως σε πόνεσα;» τη ρώτησε και μόνο οι δυο τους ήξεραν πως αυτό ήταν το ζητούμενο.

«Όχι, μητέρα... καθόλου! Δεν καταφέρατε καν να με αγγίξετε!»

Από κει και πέρα... μπα... και πιο πριν... ήξεραν και οι δυο σε τι σανίδι πατούσαν. Ο λόγος ήταν απλός και πανάρχαιος. Εκείνη η ξένη, η τόσο... λίγη, είχε έρθει στα καλά καθούμενα και είχε πάρει τον γιο της τον πολυαγαπημένο τόσο νωρίς! Μόλις τριάντα χρόνων και πάει το παλικάρι!

Τον έκλαψε τον γιο της πολύ. Στον γάμο τα χαρτομάντιλα είχαν την τιμητική τους. Κι αν δεν ντρεπόταν τον κόσμο, θα του έλεγε και κανένα μοιρολόι: *«Μέρα Μαγιού μού μίσειψες, μέρα Μαγιού σε χάνω...»*

«Ε! Τώρα που το είδα κι αυτό τα έχω δει όλα!»

Η δυνατή φωνή της μητέρας της την έβγαλε απότομα από τις αναμνήσεις και την επανέφερε στην πραγματικότητα.

«Τι είναι, μάνα, και ξεφωνίζεις έτσι;» απόρησε ο αδελφός της.

«Η αδελφή σου όχι μόνο παρακολούθησε ολόκληρη ελληνική ταινία, αλλά επιπλέον κλαίει, κι εγώ πρέπει να μείνω ψύχραιμη;»

Στην τηλεόραση μια γριούλα συμπαθητική και γελαστή διαφήμιζε πάνες ειδικές για την ακράτεια. Εκείνη όμως είχε άλλοι λόγοι για τ' αδικαιολόγητα δάκρυά της. Η ελληνική ταινία με το ευτυχισμένο φινάλε... Κι ύστερα σου λένε ότι η τέχνη αντιγράφει τη ζωή...

Αντικατάσταση ανθρώπινου δυναμικού από μηχανές». Αυτός θα μπορούσε να είναι ο ορισμός της λέξης «πρόοδος».

Κοίταξε γύρω της. Πέντε γραφεία μαζί με το δικό της στο λογιστήριο της εταιρείας «τους». Έτσι την έλεγε ο άντρας της, μα ήταν μόνο δική του. Εκείνος την είχε δημιουργήσει από το μηδέν. Εκείνη τη βρήκε έτοιμη. Μετά τον γάμο τους θεωρήθηκε αυτονόητο ότι θ' άφηνε την παλιά της δουλειά και θ' αναλάμβανε καθήκοντα υπεύθυνης λογιστηρίου στην εταιρεία «τους». Τώρα που το καλοσκεφτόταν, δεν είχε ρωτηθεί. Απλώς είχε αποφασιστεί, και τώρα τέσσερα άτομα δούλευαν ακολουθώντας τις οδηγίες της. Θα μπορούσε να θεωρηθεί και προαγωγή. Γιατί όμως εκείνη δεν το έβλεπε πια έτσι;

Ο εκτυπωτής από κάποιο γραφείο ξερόβηξε και μετά άρχισε να ξερνάει τιμολόγια. Εκείνος του διπλανού γραφείου σιγούσε επικίνδυνα, ενώ η κοπέλα που καθόταν μπροστά από τον ηλεκτρονικό υπολογιστή πληκτρολογούσε με μανία κάτι, σημάδι πως σε λίγο θ' άρχιζε να κάνει κι αυτός το ίδιο με τον συνάδελφο του διπλανού γραφείου.

Κοίταξε με αηδία το δικό της μηχάνημα και άναψε τσιγάρο. Ο δρομέας στην οθόνη αναβόσβηνε ζητώντας της δράση, αλλά εκείνη τον κοιτούσε με απάθεια και αδιαφορία. Να κι ένα καλό

όταν δουλεύεις στην εταιρεία «σας»: κανένας δεν μπορεί να σε αγριοκοιτάξει αν δε βασανίζεις αλύπητα τον υπολογιστή σου.

Η γραμματέας της την πλησίασε.

«Το ραντεβού που είχατε στις έντεκα ακυρώθηκε».

«Χαίρομαι που το ακούω. Έχω κάτι άλλο;»

«Τίποτα επείγον για σήμερα, λυπάμαι...»

«Μη λυπάσαι όταν εγώ χαίρομαι!»

Δεν της φάνηκε. Η πόρτα του κλουβιού άνοιξε. Η απόφαση ήταν της στιγμής. Αρνήθηκε να την ξανασκεφτεί. Δεκάδες ελατήρια την τίναν από το κάθισμά της.

«Φεύγω!»

«Πού πάτε;»

«Δεν ξέρω! Πάντως για σήμερα φεύγω! Πες στον άντρα μου ότι θα τα πούμε στο σπίτι!»

«Κι αν σας ζητήσει κανείς;»

«Θα ήταν σφάλμα του!»

Η πόρτα ήταν κοντά, το χέρι της έμεινε μετέωρο από την ερώτηση της μικρής που κρατούσε κάτι τιμολόγια.

«Αυτά τι να τα κάνω;»

Αρνήθηκε να τους ρίξει έστω και μια ματιά. Κοίταξε τη μικρή με απάθεια.

«Να βρεις ένα καλό παιδί και να τα παντρέψεις, πουλάκι μου!»

Πρόλαβε να δει το καλοβαμμένο στόμα ν' ανοίγει από την έκπληξη και τα μάτια με το αϊλάινερ να γουρλώνουν.

Ήταν πια στο πεζοδρόμιο. Ανάμεσα στον κόσμο που έτρεχε, έσπρωχνε και σπρωχνόταν. Η αίσθηση της ελευθερίας την έκανε να θέλει να χτυπήσει τα χέρια στο στήθος και να βγάλει την κραυγή του Ταρζάν. Παραιτήθηκε γρήγορα από την ιδέα. Μπορεί η Αθήνα να είχε γίνει ζούγκλα, αλλά εκείνη σίγουρα δεν είχε

σχέση με τον πιθηκάνθρωπο που έγινε διάσημος επειδή πήδαγε από δέντρο σε δέντρο.

Αφοσιώθηκε στις βιτρίνες. Η απόφαση ήταν τελεσίδικη. Δε θα κοιτούσε πουνκάμισα, κοστούμια και παιδικά ρούχα. Πάντα αυτό δεν έκανε; Ξεκινούσε να ψωνίζει για τον εαυτό της και γύριζε σαν τον Αϊ-Βασίλη με δώρα για τους άλλους. Σήμερα... σήμερα ήταν εκείνη για εκείνη. Ένα σκανταλιάρικο γελάκι τής ξέφυγε. Αυτή ήταν κοπάνια με τα όλα της...

«Μα είναι σαν να φτιάχτηκε για σας!» προσπάθησε να την πείσει η πωλήτρια για το στενό παντελόνι και το κολλητό πουλοβεράκι που δοκίμαζε.

Δεν ήθελε να της χαλάσει την ευσυνείδητη προσπάθεια λέγοντάς της ότι ήταν αποφασισμένη να τ' αγοράσει έτσι κι αλλιώς, συνεπώς τα επιχειρήματά της πήγαιναν χαμένα.

«Τέλειο φόρεμα! Λέτε κι έγινε παραγγελία για σας!» της είπε η πωλήτρια και στο επόμενο κατάστημα για το εφαρμοστό μαύρο φόρεμα, που ούτως ή άλλως θ' αγόραζε, χωρίς να ξέρει όμως τι θα το κάνει!

«Αυτά τα παπούτσια αγκαλιάζουν τέλεια τα πόδια σας!» της είπε και ο πωλητής για τα ψηλοτάκουνα που δοκίμαζε, για να πάρει τελικά τρία ζευγάρια.

Κι άλλη απόφαση. Τέρμα πια τ' άνετα μοκασίνια που την έκαναν να μοιάζει με τη θεία Ασπασία. Αν και δεν είχε θεία Ασπασία...

«Έχετε καταπληκτικό σώμα!» της είπε η ώριμη κυρία στο κατάστημα εσθρούχων, όταν δοκίμαζε το ένα σέξι σύνολο μετά το άλλο.

«Για την ηλικία μου καλό είναι!» έδωσε αδιάφορα εκείνη μια απάντηση.

«Καλέ, ποια ηλικία σου; Κοπέλα! Κοπελίτσα! Είσαι τριάντα χρόνων, κούκλα μου; Δε φαντάζομαι!» συνέχισε ξεσπαθώνοντας η πωλήτρια.

Της ήρθε να τη φιλήσει. Να την πάρει αγκαλιά και ν' αρχίσουν το βάλς μέσα στο μαγαζί. Η εικόνα της όμως να χορεύει βάλς με την ηλικιωμένη γυναίκα φορώντας δαντελένια εσώρουχα τη σταμάτησε εγκαίρως. Περιορίστηκε σ' ένα γεμάτο ευγνωμοσύνη χαμόγελο και αγόρασε όλα τα σύνολα που δοκίμαζε. Ήταν η σειρά της κυρίας να την κοιτάξει μ' ευγνωμοσύνη...

Το πρόγραμμα είχε και κομμωτήριο. Όχι τίποτα δραστικό. Βαφή οπωσδήποτε, οι προδότρες ρίζες έβγαιναν απειλητικά. Ελάχιστα κόψιμο, καμάρωνε για τα μακριά της μαλλιά. Χτένισμα απαραίτητο... Γιατί;

Περπατούσε φορτωμένη σακούλες που την αφορούσαν. Στην κορφή του κεφαλιού της ισορροπούσε ένα περίτεχνο χτένισμα. Η έξαψη δεν έλεγε να υποχωρήσει. Υπέροχη μέρα η Παρασκευή. Το παιδί θα πήγαινε μετά το σχολείο του στη γιαγιά για το Σαββατοκύριακο. Καμιά κοινωνική ή άλλου είδους υποχρέωση στον ορίζοντα, θα του ζητούσε να βγουν οι δυο τους. Αλήθεια, πόσο καιρό είχαν να βγουν οι δυο τους;

Αγνόησε τη μικρή, κακιά, στριμμένη φωνίτσα που τσίριζε στο μυαλό της: «Ποτέ τα τελευταία τρία χρόνια». Κι όμως ήταν η αλήθεια. Αν δεν κανόνιζαν με φίλους, αν δεν έπρεπε να βγουν με σημαντικούς πελάτες, ήταν αδύνατο να ξεκολλήσει από την αγαπημένη του πολυθρόνα απέναντι από την τηλεόραση. Και φυσικά υπήρχαν σχεδόν κάθε βδομάδα οι απαραίτητες οικογενειακές συγκεντρώσεις, πότε στη μία μαμά και πότε στην άλλη.

Απόψε όμως ήθελε να είναι οι δυο τους. Ήθελε να πάνε κάπου να πιουν, να χορέψουν, να φιληθούν στο αυτοκίνητο, να κάνουν έρωτα οπουδήποτε αλλού εκτός από το κρεβάτι τους που έτριζε. Ήθελε να νιώσει και πάλι ζωντανή, ερωτευμένη και... ερωτεύσιμη.

Μπάνιο με προσοχή για το καλό του χτενίσματος. Κρέμες, μακιγιάζ προσεγγμένο. Το στενό μαύρο φόρεμα, τα ψηλοτάκουνα, και στα μάτια, εκτός από την περλέ σκιά, να λάμπουν επιθυμίες...

«Γιατί ντύθηκες έτσι; Μη μου πεις ότι περιμένουμε κόσμο, γιατί είμαι πτώμα! Άλλαξες χτενισμό; Τι φαγητό έχουμε;»

Η είσοδος, το απαραίτητο και ελαφρώς αφηρημένο φιλί, το κρέμασμα του παλτού, η τσάντα στη θέση της κι εκείνη με κάθε λέξη να παγώνει όλο και πιο πολύ, ώσπου έμεινε άγαλμα να στολίζει την είσοδο. Ένα άγαλμα με μαύρο φόρεμα, ψηλοτάκουνα και περότεχνο χτενισμό. Εκείνος να ψάχνει τις κατσαρόλες για φαγητό. Κι αργότερα στράφηκε στην ίδια.

«Πού είσαι; Μα τι έπαθες;» επέστρεψε και ρώτησε το άγαλμα.

Αν δεν αγαπούσε το βάζο που στόλιζε το τραπέζι της εισόδου, θα του το έφερνε στο κεφάλι. Είχε ανάγκη ν' ακούσει τον ήχο που θα έκαναν τα δυο αυτά άδεια αντικείμενα την ώρα που θα έσπαγαν. Το βάζο και το κεφάλι του...

«Έχεις κάτι;»

«Πήγα για ψώνια σήμερα...» του απάντησε ξεκάρφωτα.

«Αλήθεια; Τι μου πήρες;»

Η θέση του βάζου γινόταν όλο και περισσότερο δυσχερές, θα του το έφερνε στο κεφάλι τελικά.

«Τίποτα! Σήμερα ψώνισα μόνο για εμένα».

Την κοίταξε σαν να προσγειώθηκε μόλις από τον Άρη.

Κι εκείνη συνέχισε: «Αγόρασα αυτό το φόρεμα, τα παπούτσια...»

«Πολύ ψηλά τακούνια δεν έχουν; Εσύ συνήθως δεν τα φοράς αυτά! Πρόσεχε μη σπάσεις κανένα πόδι!»

Το βάζο έτρεμε από τον φόβο του. Είχε έρθει το τέλος του. «Αγόρασα κι άλλα πράγματα, πήγα στο κομμωτήριο... θέλω να βγούμε οι δυο μας απόψε!»

«Γιατί;»

«Πρέπει να υπάρχει λόγος για να βγούμε;»

«Μα δε βγαίνουμε ποτέ Παρασκευή!»

«Το έχουμε κάνει τάμα;»

«Έχεις γίνει πολύ περιεργή τον τελευταίο καιρό!»

«Και ντρέπεσαι να με κυκλοφορήσεις;»

«Μα τι λες επιτέλους; Τέλος πάντων, πού θέλεις να πάμε;»

«Τώρα; Πουθενά! Δεν έχει πια νόημα!»

Είχε ηττηθεί... Έσκυψε το κεφάλι και άρχισε ν' ανεβαίνει τη σκάλα που οδηγούσε στην κρεβατοκάμαρά τους. Το βάзо πήρε βαθιά αναπνοή. Είχε γλιτώσει από του Χάρου τα δόντια.

«Θα παραγγείλω πίτσα!» της φώναξε λίγο πριν κλείσει πίσω της την πόρτα.

Το μαύρο φόρεμα κατέληξε στην ντουλάπα. Τα ψηλοτάκουνα στο κουτί τους. Όσο για το περίτεχνο χτένισμα διαλύθηκε από το επίμονο και επίπονο βούρτσισμα. Μόνο τα όνειρα για την αποψινή ρομαντική βραδιά δεν ήξερε τι να τα κάνει.

Θα έτρωγαν πίτσα αντί για κάποιο εκλεκτό φαγητό. Θα έπιναν μπίρα αντί για κάποιο ακριβό κρασί, θα έβλεπαν τηλεόραση αντί να χορέψουν αγκαλιασμένοι σφιχτά στην πίστα κάποιου κοσμικού κέντρου. Όσο για τα φιλιά στο αυτοκίνητο, αυτά θα τα έβλεπε στον ύπνο της...

Έξω άρχιζε μια δυνατή βροχή. Κοίταξε τον ουρανό. Ήταν κατάμαυρος. Το ίδιο και η ψυχή της...

Αυτή την πολυθρόνα στον γυναικολόγο με τις υποδοχές για τα πόδια δεξιά και αριστερά σίγουρα άντρας την είχε ανακαλύψει. Αποκλείεται γυναίκα να έβρισκε τέτοιο βασανιστικό αντικείμενο που θα εξευτέλιζε τόσο το φύλο της. Το γεγονός ότι ο συγκεκριμένος γιατρός ήταν γιατρός της τα τελευταία δεκαπέντε χρόνια και το γεννητικό της σύστημα δεν είχε τίποτα να του κρύψει δεν έκανε μικρότερο το μαρτύριο της εξέτασης.

«Είσαι μια χαρά, κυρία μου!» της χαμογέλασε όταν κάθισε στο γραφείο του απέναντί της.

«Χαίρομαι...»

«Έχω εδώ και το τεστ Παπ! Όλα πηγαίνουν ρολόι!»

Εκείνη είχε τις αμφιβολίες της. Γιατί της φαινόταν ότι το ρολόι της έχανε, ότι κανένα από τα γρανάζια του δε δούλευε σωστά; Σταύρωσε τα χέρια στο στήθος και τον κοίταξε.

«Κάτι σου συμβαίνει...»

Σωστή διάγνωση...

«Υπάρχει περίπτωση να μπαίνω στην κλιμακτήριο;»

«Όχι, βέβαια! Πώς σου πέρασε τέτοια ιδέα και μάλιστα στην ηλικία σου; Τρελάθηκες;»

«Αυτό αναρωτιέμαι κι εγώ...»

«Δε μου τα λες καλά!»

«Δεν είμαι καλά!»

«Τι αισθάνεσαι;»

«Ώρες ώρες αισθάνομαι απογοητευμένη, άδεια... Κλαίω με το παραμικρό...»

«Γιατί δεν κάνετε άλλο ένα παιδί;»

Τα ελατήρια των νεύρων της την τίναξαν όρθια.

«Είσαι κι εσύ άντρας!»

«Έτσι πιστεύω, αλλά δεν το 'χω για ελάττωμα!»

«Αφού κουράρεις γυναίκες είναι, και μάλιστα μεγάλο! Οφείλω να σ' ενημερώσω ότι το γυναικείο σώμα δεν είναι μόνο μια μήτρα που γεννάει! Έχει ψυχή... Κι όσο κι αν σου φανεί περίεργο, έχει και μυαλό! Ένα παιδί δεν είναι λύση ούτε πανάκεια για όλα τα νοσήματα!»

«Στάσου, γιατί πήρες φόρα! Εσύ είπες ότι αισθάνεσαι άδεια!»

«Και για να γεμίσω πρέπει να παραχώσω στον οργανισμό μου ένα... ένα...» Φτου! Πού είχε πάει η σωστή λέξη; «Ένα παράσιτο! Που θα τρέφεται και θα ζει από εμένα για εννέα μήνες! Που θα με παραμορφώσει σαν κακοφουστωμένο μπαλόνι! Που εξαιτίας του θα πρέπει να κυκλοφορώ με προσημένα πόδια, να έχω ένα στομάχι άνω κάτω και ένα σωρό άλλα προβλήματα! Και επιπλέον, όταν έρθει η ώρα να βγει, θα με κόψει στα δύο από τον πόνο σαν τρένο!»

«Τα παιδιά δεν είναι παράσιτα! Είναι ευτυχία!» υπερασπίστηκε εκείνος τον βασικό λόγο ύπαρξης του επαγγέλματός του.

«Ευτυχία για ποιον; Για τις γιαγιάδες και τους παππούδες που, αφού εξάντλησαν την αντοχή τους στα παιδιά τους, για να εξιλεωθούν μετατρέπονται παλιμπαιδίζοντας στους καλύτερους φίλους των εγγονιών τους σπάζοντας τα νεύρα των γονιών!»

«Τα πιστεύεις όλα αυτά που λες; Γιατί αρχίζω ν' αμφιβάλλω για το μυαλό σου!»

«Κι εγώ μαζί σου! Άκου “τα παιδιά είναι ευτυχία”! Ισόβιος

μπελάς ήταν, είναι και θα είναι! Κι εσύ μπελάς ήσουν για τους γονείς σου κι εγώ για τους δικούς μου και όλοι μας! Σε πληροφορώ ότι, αν ο Θεός δε μας είχε αποβλακώσει δίνοντάς μας αυτό που ευγενικά λέμε “γενετήσια ορμή” ή έστω αν μας είχε αφήσει ίχνος λογικής, το ανθρώπινο γένος θα είχε σταματήσει στον Αδάμ και στην Εύα!»

Ο γιατρός της άρχισε να ιδρώνει και να στριφογυρίζει στην καρέκλα του, αλλά εκείνη δε θα σταματούσε, αν δεν έβγαζε από μέσα της όλα όσα την έπνιγαν.

«Φέρνεις στον κόσμο πλάσματα που ξέρεις εκ των προτέρων ότι θα βασανιστούν, θα πονέσουν, θα κλάψουν και θ’ αμφισβητήσουν ίσως και την ίδια τους την ύπαρξη, ιδιαίτερα αν έχουν γεννηθεί γυναίκες! Αυτός ο πλανήτης σίγουρα δεν έχει φτιαχτεί για μας! Γιατί ο Θεός δεν έφτιαξε δύο ίδιους πλανήτες; Στον έναν να έμεναν γυναίκες και στον άλλο μόνο άντρες!»

«Ακουσέ με, πρέπει να ηρεμήσεις... Παραλογίζεσαι και δεν ξέρω αν θυμάσαι ότι έχεις κι εσύ ένα κορίτσι!»

«Τι σχέση έχει αυτό τώρα; Το παιδί μου το αγαπώ και παρ’ όλα αυτά δε μετανιώνω που το έκανα!»

Ήταν σίγουρη ότι άκουσε τον αναστεναγμό ανακούφισης από τα χείλη του και χαμογέλασε σαν να συνήλθε ξαφνικά.

«Καημενούλη μου, σε τρομοκράτησα! Μα τι φαντάστηκες; Ότι εδώ, μπροστά στα μάτια σου, θα μεταμορφωνόμουν στη Φόβισσα του Παπαδιαμάντη;»

«Η αλήθεια είναι...»

«Η αλήθεια είναι ότι μεγαλώνω, ότι θέλω κάτι καλύτερο για εμένα, γιατί έδωσα πολλά από τον εαυτό μου στους άλλους και μου τελειώνουν τ’ αποθέματα! Κατάλαβες;»

«Όχι!»

«Βλέπεις γιατί πιστεύω ότι τελικά είναι ελάττωμα να είσαι άντρας;» Ήταν ήδη στην πόρτα και την είχε ανοίξει. «Θα τα πούμε σε έξι μήνες... Γεια σου!»

Περίμενε υπομονετικά ένα ταξί που θα πήγαινε όπου κι εκείνη. Τα λάθη πληρώνονται, κούκλα μου, σκέφτηκε. Ήταν λάθος όμως το ότι δεν ενδιαφέρθηκε ποτέ να βγάλει δίπλωμα οδήγησης και να προσθέσει άλλο ένα αυτοκίνητο στα εκατομμύρια που ήδη κυκλοφορούσαν με δυσκολία;

Το κινητό της που χτυπούσε διέκοψε άλλη μια κρίση αυτογνωσίας.

«Πού είσαι;» Ήταν ο άντρας της.

«Στον δρόμο».

«Και τι κάνεις;»

«Πιάσα! Τι θέλεις να κάνω; Ψάχνω για ταξί!»

«Καλά, μη θυμώνεις! Σε πήρα για να μάθω αν τελείωσες από τον γιατρό».

Έκπληξη! Το θυμόταν!

«Μόλις τώρα...»

«Όλα εντάξει;»

«Είμαι υγιέστατη!»

«Ωραία! Θα τα πούμε στο σπίτι το βράδυ».

Διακοπή της συνδιάλεξης.

Και δεύτερη έκπληξη. Βρέθηκε ταξί. Ο οδηγός ήταν άντρας. Καμία έκπληξη. Το έπαιζε και ωραίος. Ήταν χάλια όμως. Και της κόλλαγε. Ήθελε να νευριάσει. Δεν τα κατάφερε. Τι έφταιγε κι αυτός;

Γεννήθηκε άντρας...

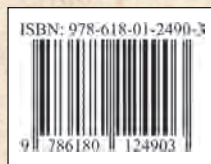
Εκείνη: όμορφη, έξυπνη, ευκατάστατη. Σύζυγος και μητέρα. Εκείνος: ευπαρουσίαστος, καλός πατέρας, πιστός σύζυγος. Οργάνωση και τάξη τα κλειδιά της ζωής τους. Άραγε η έλλειψη γέλιου και η ρουτίνα σ' έναν γάμο είναι αιτίες διαζυγίου; Και τι θα γίνει, όταν το γέλιο έρθει στη ζωή εκείνης... από το παράθυρο; (Του διπλανού σπιτιού συγκεκριμένα...) Τι θα γίνει, όταν χρειαστεί να διαλέξει ανάμεσα στη ζωή που ξέρει μόνο το σήμερα, την ανεμελιά, που δε θέλει να ξέρει το αύριο, και τη ζωή που έχει προγραμματίσει μέχρι και τις διακοπές του επόμενου χρόνου; Τα ονόματά τους; Δεν έχουν σημασία... Γι' αυτό δεν αναφέρονται πουθενά στο βιβλίο. Θα μπορούσε να είναι ο καθένας. Ας δώσει λοιπόν ο αναγνώστης όποιο όνομα θέλει στους ήρωες αυτής της ιστορίας κι ας ζήσει για λίγο τη ζωή τους. Ίσως παρέα μ' ένα φλιτζάνι καφέ στη χόβολη...

Εγχειρίδιο γάμου ή απλώς μια ιστορία για έναν γάμο;

Και η απιστία; Επιλογή ή κακή συγκυρία;

Εκδόσεις ΨΥΧΟΓΙΟΣ
www.psichogios.gr

ΚΩΔ. ΜΗΧ. ΣΗΣ.: 21355

Ε Σ Ε Ι Σ Κ Ι Ε Μ Ε Ι Σ Π Α Ν Τ Α Σ ' Ε Π Α Φ Η